

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

Školka s úsměvem

1. aktualizace

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název dokumentu	4
1.2	Název školy, sídlo, kontakty	4
1.3	Statutární zástupce a zpracovatelé programu	4
1.4	Údaje o zřizovateli	4
1.5	Číslo jednací a platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakteristika a specifika budovy	6
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
4	Organizace vzdělávání	9
4.1	Provoz mateřské školy a denní režim	9
4.1.1	Organizace dne ve třídě Sluníček	10
4.1.2	Organizace dne ve třídě Motýlků	10
4.2	Adaptační program	11
4.3	Řízení mateřské školy	11
4.4	Personální a pedagogické zajištění	12
4.5	Spoluúčast rodičů	13
4.6	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
4.7	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	14
4.8	Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4.9	Počet tříd včetně bližší charakteristiky	16
4.10	Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd	16
4.11	Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě	17
4.12	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	17
4.13	Pravidla organizace individuálního vzdělávání	18
4.14	Distanční vzdělávání	18
5	Charakteristika vzdělávacího programu	20
5.1	Zaměření školy	20
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	22
5.3	Metody a formy vzdělávání	22
5.4	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se SVP, dětí nadaných	23
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
6	Vzdělávací obsah	25
6.1	Cíle vzdělávání a klíčové kompetence	25
6.2	Integrované bloky	25

6.2.1	Integrovaný blok Člověk.....	25
6.2.2	Integrovaný blok Příroda	30
6.2.3	Integrovaný blok Tradice a kultura.....	33
6.2.4	Integrovaný blok Svět kolem nás.....	36
6.3	Třídní vzdělávací program	39
6.4	Pedagogická diagnostika.....	40
6.5	Zájmové aktivity	40
6.6	Dílčí projekty a programy	41
7	Evaluační systém	42

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název dokumentu

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název: Školka s úsměvem

1.2 Název školy, sídlo, kontakty

Název: Základní škola a Mateřská škola Lichnov, okres Nový Jičín, příspěvková organizace
Adresa: Lichnov 360, 742 75 Lichnov
Kontakty: e-mail: skola@zslichnov.cz, skolka@zslichnov.cz
web: www.zslichnov.cz
telefon: sekretariát 556 855 031, mateřská škola 556 855 032

1.3 Statutární zástupce a zpracovatelé programu

Statutární zástupce: Mgr. Olga Síbrtová, ředitelka
Zpracovatelé programu: Mgr. Markéta Martinů, zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu a první stupeň základní školy

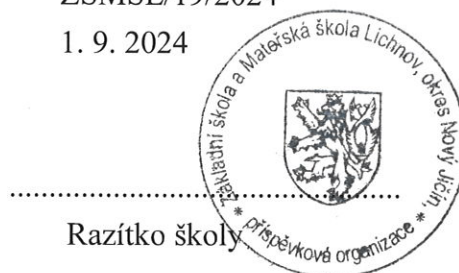
1.4 Údaje o zřizovateli

Název: Obec Lichnov
Adresa: Lichnov 90, 742 75 Lichnov
Kontakty: e-mail: obecniurad@tkrlichnov.cz
web: www.lichnov.cz
telefon: 556 855 017

1.5 Číslo jednací a platnost dokumentu

Číslo jednací: ZMSML/19/2024
Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

.....
Mgr. Olga Síbrtová, ředitelka

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Základní údaje o škole, třídách a pracovnících...

Mateřská škola je dvoutřídní s kapacitou 56 dětí. Děti mohou pokračovat v plnění povinné školní docházky v základní škole, která je součástí téže organizace, stejně jako školní družina a školní jídelna. Propojení všech těchto složek zastrešuje komplexní možnosti pro vzdělávání dětí z Lichnova i okolí.

Typickým znakem je venkovský a rodinný charakter školy podpořený četnými rodinnými nebo kamarádkými vztahy mezi dětmi, jež se upevňují nejenom ve škole, ale také při jejich neformálním setkávání v obci.

Třídy mateřské školy jsou dvě s kapacitou 28 dětí – Sluníčka a Motýlci. Děti jsou v nich rozděleny homogenně dle věku: do třídy Sluníček jsou zařazeny děti mladší, do třídy Motýlků děti starší, včetně těch s povinnou předškolní docházkou.

V mateřské škole pracují stabilně čtyři učitelky a jedna uklízečka. V případě potřeby je na základě doporučení školského poradenského zařízení do mateřské školy zařazen i asistent pedagoga, případně školní asistent na základě využití dotačních výzev. Mateřskou školu řídí zástupkyně ředitelky školy pro mateřskou školu a první stupeň základní školy, která je podřízena ředitelce školy.

2.2 Lokalita školy

Kde nás najdete? V centru obce blízko přírody, uprostřed zeleně zahrady, poblíž louky a lesa...

Škola se nachází v širším centru obce Lichnov. Obec leží mezi městy Frenštát pod Radhoštěm a Kopřivnice, ale mimo hlavní dopravní tepnu spojující tato dvě města. Výhodou je poloha školy mimo hlavní silnici protínající obec, v prostředí plném zeleně. Škola je obklopena rozsáhlým oploceným pozemkem se školní zahradou, kde se lze vzdělávat a hrát si.

Blízkost přírody, nedaleké louky a les, to vše vybízí k procházkám spojeným s pozorováním přírody a výletům za poznáváním okolí a místních zajímavostí. Prostředí umožňuje nabízet dětem pestré pohybové aktivity i přírodovědná pozorování během celého roku s možností rozvíjet v nich kladný vztah k přírodě a její ochraně.

Škola je snadno dostupná po vedlejší obecní komunikaci. Před školou je vymezeno parkovací stání pro rodiče, kteří jezdí s dětmi do mateřské školy auty. Dostatečná vzdálenost od hlavní komunikace nabízí klidné a nehlukné prostředí.

2.3 Charakteristika a specifika budovy

Mateřská škola je jednopatrová budova propojená se základní školou spojovací chodbou vedoucí přes školní jídelnu. Vstup do mateřské školy je samostatný přes zahradu mateřské školy, k otevírání dveří slouží zákonným zástupcům či jiným pověřeným osobám čipy. Ve vstupní chodbě se rozhodnete, zda setrváte v přízemí nebo se vydáte po schodišti do prvního patra.

V přízemí je umístěna jedna prostorná třída, která slouží jako herna i ložnice, sociální zařízení, šatna dětí, přípravná jídelna, sklad prádla, úklidová komora a šatna pedagogů. Nově vznikl v tomto patře takzvaný „pokojíček“, klidová místnost, která slouží k pravidelné individuální práci především s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

V prvním poschodí je umístěna druhá prostorná třída s hernou i ložnicí, sociálním zařízením, přípravnou jídelna a šatnou pro děti. Mimo to je tady kancelář zástupkyně ředitelky, která slouží také jako místo pro jednání pedagogů mateřské školy se zákonnými zástupci dětí. Dále zde najdeme šatnu a sociální zařízení pro pedagogy a kabinet se skladem pomůcek.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory. Uspořádání heren umožňuje dětem individuální a skupinové hry a činnosti. Prostory mateřské školy odpovídají příslušným hygienickým předpisům, jsou větratelné a temperované. Okna jsou opatřena žaluziemi k regulaci pronikání slunečního záření. V hernách jsou podlahy vybaveny koberci, ve třídách a šatnách je linoleum.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a vypadají esteticky. V umývárkách jsou sprchové kouty s vaničkou. Teplota vody je regulovaná směšovacím ventilem.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku; vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno, pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a doplňky nebo alespoň jejich podstatná část jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.

Prostory mateřské školy zdobí výtvary dětí. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem dostupné a mohli si je prohlédnout i rodiče.

Učitelky mateřské školy mají k dispozici pro svou práci počítače, digitální technikou pro děti se postupně vybavují i třídy mateřské školy.

Na budovu mateřské školy navazuje zahrada, která je vybavena houpačkami, prolézačkou, skluzavkou, malým domečkem pro hry dětí, pískovištěm a kameništěm. Nachází se zde také zahradní domek, kde jsou uschovány koloběžky, odrážedla a hračky pro hry venku. Zahrada slouží k poznávacím činnostem i k rekreaci dětí. Venkovní prostory jsou dostatečně vybavené a umožňují dětem rozmanité pohybové, poznávací i relaxační aktivity.

Vnější a vnitřní prostory splňují hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována vyvážená a plnohodnotná strava s vhodnou skladbou jídelníčku, je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Každé dítě má svůj vlastní hrnek. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy

jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti dostávají denně dostatečné množství ovoce a zeleniny. Děti jsou během jídla vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, k jídlu jsou vhodně motivovány, nikoli nuceny. Samy si mohou určit množství jídla, které sní.

Jsou dodržovány stanovené intervaly mezi jídly, maximální interval je tříhodinový. Denní řád je stanoven pouze rámcově, je flexibilní, přizpůsobuje se potřebám dětí a aktuální situaci. Pevně je stanovena pouze doba vydávání jídla.

Dětem je dána dostatečná možnost volného pohybového vyžití jak na zahradě, tak i v interiéru mateřské školy, přitom jsou respektovány jejich individuální potřeby. V co největší míře využíváme možnosti pobytu venku na čerstvém vzduchu, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Děti jsou tímto způsobem ke zdravému životnímu stylu nenásilně vedeny.

3.3 Psychosociální podmínky

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Všechny činnosti obsahují prvky tvořivé hry.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, jsou vedeny k samostatnosti, ve třídě je přátelská atmosféra. Převažuje pozitivní hodnocení. Při nástupu dětí do mateřské školy je uplatňován adaptační program.

Děti jsou dostatečně chváleny, oceňovány a motivovány. Mateřská škola je otevřena jak rodičům, tak i ostatním partnerům. Děti i dospělí se cítí v mateřské škole dobře, spokojeně a bezpečně. Respektujeme potřeby dětí, vládne vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora.

4 Organizace vzdělávání

4.1 Provoz mateřské školy a denní režim

Mateřská škola je s celodenním provozem od 6:15 do 16:15 hodin. Příchod dětí do mateřské školy je do 8:00 hodin, z bezpečnostních důvodů se škola v 8:00 hodin zamyká, stejně tak mezi jednotlivými časy vyzvedávání dětí zákonnými zástupci nebo jinou pověřenou osobou. Pro vstup do mateřské školy jsou z bezpečnostních důvodů zavedeny čipy, které jsou nevratné. Pozdější příchod dětí do MŠ je možný na základě domluvy zákonných zástupců s učitelkami a jen ve výjimečných případech. Vyzvedávání dětí po obědě je od 11:45 do 12:30 hodin. Vyzvedávání dětí po odpoledním odpočinku je možné od 14:30 do 16:15 hodin.

Mateřská škola přerušuje pravidelně provoz dvakrát ročně: v období vánočních prázdnin a v době hlavních prázdnin podle organizace školního roku. Dobu přerušení provozu projednává ředitelka školy se zřizovatelem.

Každá třída má režim přizpůsobený určité věkové skupině. Veškeré činnosti a aktivity jsou voleny a prováděny s ohledem na zájmy a potřeby dětí tak, aby byly respektovány psychohygienické podmínky vzdělávání. Denní režim je vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru na spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak mají možnost soukromí při osobní hygieně apod. K zajištění klidu a soukromí lze využít také klidovou místnost nazvanou „pokojíček“.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci činnosti jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní. Pomůcky a materiál k činnostem jsou chystány včas.

Definovaný denní program se může změnit.

4.1.1 Organizace dne ve třídě Sluníček

6:15–8:15	spontánní herní aktivity, individuální práce zaměřená na rozvoj sociálních, poznávacích, estetických a pohybových dovedností dětí
8:15–8:45	dobu podávání přesnídávky podle situace ve skupině dětí v rámci probíhajícího výchovného programu s respektováním zásad hygieny a bezpečnosti dětí
8:45–9:15	ranní kruh, pohybové aktivity, skupinové činnosti podle tematických plánů, individuální práce v centrech aktivit
9:15–11:15	pobyt dětí venku (podle počasí a oblečení dětí je možné dobu prodloužit, popřípadě zkrátit)
11:15–11:45	hygiena, oběd (v jarní a letní měsíce v 11:30 hod.)
11:45–12:00	čištění zubů a hygiena, vyzvedávání dětí odcházejících po obědě
12:00–14:00	literární nebo hudebně-poslechová chvíle na lehátkách, odpolední odpočinek dětí podle jejich individuálních potřeb, možnost klidných hravých činností v centrech aktivit po odpolední relaxaci
13:30–14:00	zájmové aktivity pro přihlášené děti
14:00–14:30	hygiena, odpolední svačina
14:30–16:05	hry a zájmové činnosti dětí, individuální práce s dětmi do rozchodu dětí domů
16:05–16:15	odchod posledních dětí domů, konec provozu mateřské školy

4.1.2 Organizace dne ve třídě Motýlků

6:15–8:30	spontánní herní aktivity, individuální práce zaměřená na rozvoj sociálních, poznávacích, estetických a pohybových dovedností dětí
8:30–9:00	dobu podávání přesnídávky podle situace ve skupině dětí v rámci probíhajícího výchovného programu s respektováním zásad hygieny a bezpečnosti dětí
9:00–9:45	ranní kruh, pohybové aktivity, skupinové činnosti podle tematických plánů, individuální práce v centrech aktivit
9:45–11:45	pobyt dětí venku (podle počasí a oblečení dětí je možné dobu prodloužit, popřípadě zkrátit)
11:45–12:15	hygiena, oběd (v jarní a letní měsíce ve 12:00 hod.)
12:15–14:00	čištění zubů a hygiena, vyzvedávání dětí odcházejících po obědě, literární nebo hudebně-poslechová chvíle na lehátkách, odpolední odpočinek dětí podle jejich individuálních potřeb, možnost klidných hravých činností v centrech aktivit po odpolední relaxaci
14:00–14:30	hygiena, odpolední svačina
14:30–15:00	zájmové aktivity pro přihlášené děti
14:30–16:05	hry a zájmové činnosti dětí, individuální práce s dětmi do rozchodu dětí domů
16:05–16:15	odchod posledních dětí domů, konec provozu mateřské školy

Doba vymezená pro jednotlivé činnosti (spontánní hra, komunitní kruh, centra aktivit, pobyt venku) je orientační, pokud děti vyžadují hru nebo činnost déle, ponecháme jim čas na dokončení, popřípadě si činnost a hru mohou nechat na pozdější dobu.

4.2 Adaptační program

Při nástupu nově přijatého dítěte uplatňuje mateřská škola adaptační program. Je to doba dvou až tří týdnů, kdy si dítě zvyká na prostředí mateřské školy, na pedagogy, na režim třídy, hledá si nové sociální vazby v přítomnosti rodiče.

Během adaptačního programu je možná přítomnost rodiče v mateřské škole. Dítě tak získává pocit bezpečí a navštěvuje mateřskou školu s radostí. Doba přítomnosti rodiče je individuální a uskutečňuje se vždy po vzájemné domluvě s pedagogy ve třídě. Rodiče a dítě se postupně odpoutávají, až si dítě zvykne být ve třídě samo s dětmi a pedagogy. Adaptační program je individuální pro každé dítě podle potřeby.

Zkušební doba je stanovena nejdéle na dobu tří měsíců. Docházka dítěte v průběhu zkušební doby může být ukončena na základě lékařského doporučení, doporučení školského poradenského zařízení nebo po dohodě vedení školy s rodiči.

4.3 Řízení mateřské školy

Mateřskou školu řídí zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu a první stupeň základní školy, která je podřízena ředitelce školy. Zástupkyně ředitelky má na starosti organizaci práce pedagogů mateřské školy, ale také zajišťování komunikace se zákonnými zástupci a nastavení spolupráce s dalšími složkami školy – základní školou, školní družinou a školní jídelnou. Pravidelně se jednou týdně účastní porad vedení školy za účasti dalších vedoucích pracovníků (zástupkyně ředitelky pro druhý stupeň, vedoucí vychovatelka školní družiny, vedoucí ekonomického a provozního úseku, ředitelka). Naopak pravidelně jednou týdně dochází ředitelka školy na schůzky do mateřské školy k projednání organizačních a jiných záležitostí. Zástupkyně ředitelky, ale i další pedagogové mateřské školy, mají v případě potřeby možnost účastnit se jednání školního poradenského pracoviště.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců mateřské školy jsou jasně vymezeny v náplni práce. Pedagogové jsou zapojováni do řízení mateřské školy, ponechává se jim dostatek pravomocí. Vedení mateřské školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Při vedení zaměstnanců je kladen velký důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování názorů a profesní odlišnosti, vytváření prostředí důvěry, tolerance, otevřenosti a přátelství. Významná je i vzájemná podpora pedagogů, která se děje prostřednictvím stanovování uvádějících učitelů k začínajícím, sdílení inspirace a metodické podpory ze strany školního poradenského pracoviště ve spolupráci se základní školou. Základní škola svými pracovníky rovněž poskytuje metodickou podporu při práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zaměstnanci školy (dle potřeby pedagogičtí pracovníci nebo i provozní zaměstnanci) se pravidelně schází na provozních poradách k řešení organizačních záležitostí školy. V průběhu školního roku se schází pedagogická rada, zaměřuje se na hodnocení tříd, analýzu a vyhodnocování průběhu výchovně-vzdělávacího procesu. Pedagogická rada zasedá minimálně pětkrát ročně (na začátku školního roku a dále na konci každého čtvrtletí) a dále dle potřeby.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Mimo přímou spolupráci a komunikaci je nastavena zabezpečená elektronická komunikace mezi všemi zaměstnanci mateřské školy a základní školy a také mezi pedagogy mateřské školy a rodiči dětí. Elektronická komunikace probíhá v prostředí Google.

Nově je zaveden elektronický informační systém Škola OnLine. Sjednotil se tak způsob vedení třídní knihy a záznam docházky se způsobem již dříve zavedeným v základní škole. Tento systém umožňuje rychle a efektivně zpracovávat veškerou školní agendu. Jedná se o webovou aplikaci, což znamená, že je dostupná čtyřicet hodin denně prostřednictvím internetu.

4.4 Personální a pedagogické zajištění

S dětmi pracují stabilně čtyři učitelé, vždy po dvou v každé třídě. Spolupráce ve dvojici umožňuje optimální překrývání (minimálně dvě a půl hodiny denně), a to při hlavních vzdělávacích činnostech a při pobytu venku. Tím je také zajištěna bezpečnost dětí.

V případě potřeby zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, u něhož je doporučena přítomnost asistenta pedagoga, je tato potřeba zajištěna. Rovněž i v případě, pokud je u některého dítěte doporučena pravidelně speciální pedagogická péče. Vždy dbáme, aby tuto odbornou péči vedla kompetentní osoba.

Pedagogové působí jednotně při výchově a vzdělávání dětí, jsou schopni se vzájemně zastoupit. Všichni pedagogové, kteří pracují v mateřské škole, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji doplňují.

V době své nepřímé práce se pedagogové připravují na přímou činnost, chystají pomůcky, doplňují dokumentaci, pracují na výzdobě školy, účastní se porad, zapojují se do akcí školy a rovněž pracují na svém profesním rozvoji prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a samostudia. Ve škole usilujeme o moderní profesní přístup.

V mateřské škole pracuje stabilně jedna uklízečka. Další provozní zaměstnanci, kteří se podílí na chodu mateřské školy, jsou školník, administrativní a spisový pracovník, vedoucí ekonomického a provozního úseku a další. Škola využívá dotačních příležitostí k zaměstnávání dalších pracovníků, v současnosti to je například školní asistent. Stravování dětí zajišťují pracovníci školní jídelny.

Dbáme na profesionální chování a vystupování pedagogů a provozních zaměstnanců. Všichni jsou si vědomi, že vzájemná vstřícná spolupráce celého kolektivu školy je nezbytným předpokladem pro budování pozitivního klimatu. Naším krédem je, že děti tu nejsou pro nás, ale my pro ně.

4.5 Spoluúčast rodičů

Svojí každodenní prací s dětmi se snažíme o získání důvěry rodičů a jejich ochoty s námi spolupracovat. Záleží nám na dobrých vztazích s nimi. Atmosféru partnerské spolupráce budujeme společnými akcemi a programy. Mezi pravidelné společné aktivity patří adaptační program, zahradní slavnosti, tvořivé dílny, oslavy tradičních svátků v roce, loučení s předškoláky a slavnost k ukončení školního roku a další. Nejvýznamnějšími akcemi naší mateřské školy jsou Vánoční besídka, Veselý školní karneval a vystoupení ke Dni rodiny. Na tyto akce jsou zváni nejenom rodiče, ale i širší veřejnost, jedná se o akce pořádané ve spolupráci se základní školou, školní družinou či školní jídelnou. Mateřská škola se naopak významně připojuje k vánočnímu jarmarku pořádanému v základní škole a připravuje také vystoupení na Den obce pořádaný zpravidla jednou za dva roky.

Rodiče o veškerém dění, změnách a akcích včas informujeme na nástěnkách v mateřské škole a prostřednictvím e-mailové komunikace. Fotografie z akcí jsou zveřejňovány přes zabezpečené webové stránky Online fotoalbum Rajce.net, proběhlé akce jsou prezentovány na internetových stránkách školy. Rodiče a širší veřejnost se mohou o proběhlých akcích dozvědět také prostřednictvím obecního měsíčníku Lichnovský zpravodaj, kde se pravidelně zveřejňují příspěvky o dění v mateřské škole.

V ročním plánu jsou stanoveny pravidelné informační schůzky, které probíhají formou hromadných nebo individuálních setkání. Na individuálních schůzkách s rodiči probíráme prospěch dítěte, individuální pokroky v rozvoji i učení. Domlouváme se s rodiči na dalším možném společném postupu při výchově dítěte a jeho vzdělávání. Chráníme a respektujeme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost. Dle aktuální potřeby si s rodiči domlouváme termíny setkání i mimo termíny pravidelných schůzek.

Rodiče jsou vstřícní požadavkům učitelek při plnění cílů v třídních vzdělávacích programech. Pomáhají zajistit pro potřeby školy například přípravu kostýmů a oblečení na různá vystoupení, vypomáhají při pořádání kulturních či společenských akcí pořádaných školou.

Škola úzce spolupracuje se Spolkem rodičů a přátel školy. Jeho členy tvoří zástupci z řad rodičů základní i mateřské školy; do výkonného výboru spolku jsou pravidelně voleni také zástupci z řad mateřské školy. Spolek finančně podporuje různé akce mateřské školy.

V současnosti hledáme cesty k zapojení rodičů do dění v mateřské škole na základě jejich profesních dovedností, znalostí a možností, například formou praktických besed či dílen pro děti i rodičovskou veřejnost.

4.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vycházíme ze základní koncepce RVP PV, která je postavena na respektování individuálních potřeb a možností dětí. Je východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Tato podpůrná opatření realizuje škola.

4.7 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Vytváříme podmínky k co největšímu rozvoji potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Plánování podmínek je součástí třídních vzdělávacích programů tříd, které vychází ze školního vzdělávacího programu. To platí i pro děti nadané. Vzdělávání nadaných dětí je zaměřeno na rozvíjení různých druhů nadání.

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zařazování dětí mladších tří let do mateřské školy se řídí kritérii pro přijetí v daném školním roce. Tato kritéria stanovuje ředitelka školy na základě podmínek školy v daném školním roce. Dítě mladší tří let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

- mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček, pomůcek vhodných pro dvouleté děti;
- k ukládání hraček jsou použity zavírací boxy ve třídě – tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti;
- ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek;
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku;
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby;
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek);
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami;
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty;
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí;
- pedagog uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá;
- v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.);
- péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké s ohledem na počet zapsaných dětí od tří do sedmi let. Při přijetí dětí mladších tří let do vzdělávání jsou dané prostory v rámci možností uspořádány tak, aby vyhovovaly skupinovému i individuálním činnostem těchto dětí a přijetí pracovníka odpovídajícího ke vzdělávání těchto dětí, a to chůvy. Prostory šaten, třídy a toalet jsou vyhovující, je možné dovybavit třídu nižším nábytkem, a to stoly a židličkami, na toaletách schůdky. Hračky pro tyto děti jsou ve třídě k dispozici tak, aby byla zajištěna bezpečnost, ale přitom, aby měly přiměřené množství podnětů pro svůj rozvoj. Ve třídě je možné přizpůsobit prostor pro činnost a pohyb těchto dětí tak, aby nenarušoval vzdělávání starších dětí. Tento prostor je možné vybavit dalšími pomůckami podle potřeby (relaxační matrace, polštářky, molitanové kostky pěnové hračky a stavebnice). Je možné upravit pro tyto děti denní režim tak, aby odpovídal jejich potřebám, tedy více času pro samotné hraní, dřívejší pobyt venku, dřívejší oběd a odpočinek.

4.9 Počet tříd včetně bližší charakteristiky

V mateřské škole jsou dvě třídy. Při organizaci a rozdělování dětí do tříd se snažíme o vyvážený počet dětí v obou třídách a zohledňujeme jejich speciální vzdělávací potřeby. Homogenní uspořádání podle věku dětí vede k rozdílnému přístupu z hlediska uplatňovaných metod a forem práce.

Třídy jsou děleny do tzv. koutků, které jsou v řízené činnosti využívány jako centra aktivit. Každá třída má upravený režim dne tak, aby vyhovoval potřebám dětí v dané homogenní skupině a zároveň umožňoval organizaci z hlediska stravovacího režimu. Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Po příchodu do mateřské školy mají děti dostatek času na spontánní hry.

Pro děti s odkladem školní docházky máme zpracovány podpůrné vzdělávací plány, v nichž jsou zakotvena doporučení školského poradenského zařízení.

4.10 Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, nejdříve však pro děti od dvou let. Dítě mladší tří let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Může být přijato, pokud to kapacita školy dovolí a jsou splněna kritéria školy pro přijetí. Plné znění kritérií je uvedeno a zveřejněno na webových stránkách školy.

Děti jsou rozděleny do tříd homogenně podle věku. Do třídy Sluníček jsou zařazovány děti od tří let, tedy nejmladší a mladší. Nejstarší ve třídě mívají zpravidla 4,5 roku. Do třídy Motýlků jsou zařazovány děti starší a nejstarší, zpravidla od 4,5 roku do šesti let. Ve třídě Motýlků jsou rovněž děti s povinnou předškolní docházkou. Kromě věku lze zohlednit při rozdělování dětí ještě další okolnosti (například sourozenecké vazby mezi dětmi). Rozdělení dětí do tříd je v kompetenci ředitelky školy.

Při přechodu každého dítěte ze třídy Sluníček do třídy Motýlků probíhá adaptační proces. Se změnou školního roku může dojít rovněž ke změně spolupracující dvojice učitelek v dané třídě. Předchází se tak také vzniku stereotypního přístupu k dětem, dochází k většímu vzájemnému profesnímu růstu a obohacování pedagogů, k přirozenému předávání a výměně zkušeností. Vždy se v tomto směru myslí především na děti.

4.11 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě

S dětmi pracují stabilně čtyři učitelé, vždy po dvou v každé třídě. Spolupráce ve dvojici umožňuje optimální překrývání (minimálně dvě a půl hodiny denně), a to při hlavních vzdělávacích činnostech a při pobytu venku. Tím je také zajištěna bezpečnost dětí.

Na pobyt venku zajistí zákonný zástupce dítěti docházejícímu do mateřské školy vhodné oblečení dle ročního období a momentálních klimatických podmínek (nepromokavé bundy, nepromokavé kalhoty), pevnou a voděodolnou obuv (zdravotní a bezpečnostní důvody) – vše jednoduše dítětem obléknutelné, v zimním období zateplené, v letním období dostatečně vzdušné a savé.

Za příznivého počasí, zejména v období jara, léta a podzimu, bude mateřská škola zajišťovat dle možností delší pobyt dětí venku, a to jak v době řízených činností (dopoledne), tak v době volných her (např. pobytem na zahradě mateřské školy). Za nepříznivého počasí může být pobyt venku zkrácen. Vynecháván bude jen za nepříznivého počasí s nárazovým větrem, silným deštěm, bouřkou, vysokými nebo nízkými teplotami apod.

4.12 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je na úřední desce školy (včetně elektronické úřední desky) a dále na internetových stránkách školy v záložce Mateřská škola.

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Předškolní vzdělávání je povinné od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech čtyři souvislé hodiny denně. Ředitelka školy stanoví ve školním řádu začátek povinné doby mezi sedmou a devátou hodinou. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin.

Při zápisu do mateřské školy podají zákonní zástupci dítěte žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání a další nezbytné dokumenty. Veškeré potřebné informace k organizaci zápisu jsou vždy s dostatečným předstihem vyvěšeny na internetových stránkách školy.

Na úřední desce jsou rovněž předem zveřejněna kritéria pro přijetí do mateřské školy. Kritéria stanovuje ředitelka školy pro každý školní rok.

Zákonní zástupci jsou o přijetí či nepřijetí informováni v rámci správního řízení v zákonné lhůtě 30 dnů od podání žádosti.

4.13 Pravidla organizace individuálního vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Podmínky a způsob individuálního vzdělávání upravuje § 38b školského zákona.

Individuální vzdělávání dítěte oznámí zákonný zástupce písemně v době zápisu příslušným formulářem. Ten lze odevzdat nejpozději do 31. května k rukám ředitelky školy, má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku nebo po celý školní rok.

Oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno, jsou: Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět.

Termíny ověření úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, včetně náhradních termínů, budou stanoveny s dostatečným předstihem na období měsíců listopadu a prosince.

Škola rovněž umožní dítěti a zákonnému zástupci v průběhu měsíců září a října, pokud to podmínky dovolí, návštěvu mateřské školy, aby si dítě na nové prostředí zvyklo a seznámilo se s vrstevníky před samotným ověřením. Nesmí být při tom narušován provoz školy, práce pedagogů a činnosti ostatních dětí.

Mateřská škola ověří úroveň očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech na základě předloženého portfolia prací dítěte. Obsah portfolia a způsob ověření je stanoven ve školním řádu.

Na základě ověření doporučí škola zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. V případě potřeby na základě pedagogické diagnostiky může škola doporučit dítěti návštěvu školského poradenského zařízení za účelem posouzení školní zralosti a připravenosti.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek a po ukončení vzdělávání dítěte nelze v takovém případě dítě opětovně individuálně vzdělávat.

4.14 Distanční vzdělávání

Distanční vzdělávání poskytuje mateřská škola pouze v důsledku krizových nebo mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény za předpokladu, že chybí většina

děti třídy. Distanční vzdělávání se neposkytuje, pokud děti do mateřské školy nechodí kvůli infekčním onemocněním nebo pokud je v mateřské škole přerušen provoz z jiných důvodů. Škola zajistí distanční vzdělávání pouze pro děti, které plní povinné předškolní vzdělávání. Pro ostatní děti může připravit vzdělávací nabídku dle aktuálních možností.

Všem dětem zapsaným do mateřské školy byly zřízeny e-mailové adresy ke sdělování informací a ke komunikaci se zákonnými zástupci. Vzdělávací materiály obdrží zákonní zástupci prostřednictvím platformy Google (Google učebna). Pracovní listy, náměty na výtvarné a pracovní činnosti, básně, písně a jiné materiály si zákonní zástupci mohou také vyzvednout osobně ve škole. Vypracované materiály budou zákonní zástupci zakládat dětem do složek a donesou je při nástupu do mateřské školy.

Způsob poskytování vzdělávání a zpětné vazby na dálku přizpůsobí škola podmínkám dítěte (zázemí, materiální podmínky, speciální vzdělávací potřeby, zdravotní stav).

5 Charakteristika vzdělávacího programu

„Smích je branou a úsměv dveřmi, kterými může do člověka vklouznout mnoho dobrého.“

Christian Morgenstern

5.1 Zaměření školy

Hlavní myšlenkami naší mateřské školy je vytváření co nejlepších podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dětí na základě vzájemné důvěry, doprovázení dětí v jejich hře a na cestě veškerého poznávání tak, aby byly šťastné a spokojené, aby se cítily bezpečně a získaly pozitivní přístup jak samy k sobě, tak k druhým, aby budovaly vzájemná přátelství a aby každé dítě mělo možnost se maximálně rozvinout na základě svých předpokladů, schopností a zájmů.

Základ školního vzdělávacího programu tvoří vzdělávací oblasti, které vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ve výchovně vzdělávacím procesu se volně inspirujeme prvky programu Začít spolu. Z něj je pro nás stěžejní zásada ve vzdělávání dětí v mateřské škole ve smyslu vzdělávací nabídky, individuální volby, aktivní účasti dítěte a integrovaného přístupu pedagogů.

A proč Školka s úsměvem? V naší škole jsme si zcela jasně vědomi, že pouze tam, kam chodí děti rády, kde se cítí dobře a bezpečně, právě tam může probíhat efektivně proces učení. Zajištění bezpečného a přátelského prostředí je základem naší práce. Bezpečného prostředí pro děti, zaměstnance i rodiče. Prostor, kde všichni mohou vyjádřit svůj názor, přijít s nápadem i konstruktivní kritikou. Kde může každý přiložit ruku k dílu a zapojit se do (spolu)práce.

Právě takovou školu si přejeme. Školu postavenou na tradičních hodnotách, ale otevřenou změnám, které vyžadují měnící se nároky ve společnosti i nové poznatky ve vzdělávání. Školu, která se postupně modernizuje. Školu, kde jednotlivé její části nežijí samostatnými životy, ale jsou propojeny v jeden celek svými aktivitami, vzájemnou inspirací i pomocí.

Společně tak směřujeme za uskutečněním naší vize:

Jsme spolupracující škola, kde se změna děje díky otevřené komunikaci.

Ve kterých oblastech a jak na naplnění této vize pracujeme?

- **Spolupracujeme.** Spolupracují mezi sebou jednotlivé složky školy. Dbáme na hladký průběh při přechodu dětí z mateřské školy do školy základní, z prvního stupně na stupeň druhý. Cíleně vytváříme aktivity pro děti mateřské školy i žáky základní

školy, kdy tráví čas společně, zapojujeme školní družinu – často také do aktivit společně s mateřskou školou. Starší žáci připravují akce pro mladší, žáci základní školy se zapojují do aktivit mateřské školy. Spolupracujeme se zřizovatelem. Společně plánujeme postup při modernizaci školy, podílíme se na kulturních akcích v obci. Spolupracujeme s Mateřskou školou Bordovice a Základní školou Kopřivnice-Mniší, z nichž k nám, do Lichnova, proudí žáci. Spolupracujeme také s mnohými organizacemi, firmami a institucemi, které nám pomáhají se vzděláváním dětí, rozšiřují portfolio naší vzdělávací nabídky a obohacují naši činnost. Spolupracujeme s rodiči. Aktivní rodiče se zapojují do dění ve škole prostřednictvím Spolku rodičů a přátel školy, se kterým připravujeme akce. Nebo také podporujeme samostatné akce spolku. Jsme přesvědčeni, že společnými silami dokážeme víc. Spolupráce přináší spokojenost. A úsměv.

- **Měníme se.** Měníme se, protože se mění svět kolem nás. Je nezbytné na tyto změny reagovat a učit děti v proměnlivém světě obstát. Škola je postavena na tradičních hodnotách – jako jsou především respekt a úcta jednoho k druhému, dodržování pravidel a řádu, vymezení svých práv i povinností, vzájemná podpora, důvěra a kamarádství. Celková organizace naší školy je spíše tradiční. Také z venkovského prostředí si chceme vzít to nejlepší – blízkost k přírodě a rodinný charakter školy, podpořený četnými sourozeneckými nebo kamarádkými vztahy mezi dětmi s důrazem na etickou výchovu. Zároveň však víme, že nemůžeme ustrnout na místě. Modernizujeme se. Postupně zlepšujeme prostředí ve škole i okolí, budujeme, přestavujeme, vybavujeme pomůckami, hračkami, novým nábytkem a moderní technikou. Ale sebelepší vybavení nenahradí kvalitní práci pedagogů a dalších zaměstnanců, pouze ji usnadní. Proto se také my měníme. Nestojíme na místě, ale stále se vzděláváme – individuálně i společně. Své zkušenosti sdílíme. Zkušenější kolegové pomáhají začínajícím. Vzájemně se inspirujeme. Oceňujeme každý profesní posun, který se odrazí v naší práci a který nám přináší radost. A úsměv.
- **Otevřeně komunikujeme.** Zapojujeme děti a žáky do dění ve škole, dáváme jim příležitost vyjádřit se. Diskutujeme, učíme je nebát se podělit o svůj názor. V základní škole podporujeme činnost žákovského parlamentu, bereme vážně jeho návrhy, diskutujeme o nich, realizujeme je. Vážně bereme i podněty z řad rodičů či od zřizovatele. O nápadech či podnětech ke zlepšení přemýšlíme, v případě shody s naší koncepcí je rádi uskutečňujeme. S rodiči se pravidelně setkáváme, kromě třídních schůzek a konzultací velmi vítáme i neformální příležitosti k setkání. Zapojujeme se do dění v obci. Škola funguje nejenom jako vzdělávací instituce, ale také jako kulturní a komunitní centrum. Pro rodiče jsme otevřenou školou. Nabízíme konzultace pedagogů i odbornou pomoc školního poradenského pracoviště. Nad problémy nezavíráme oči, ale aktivně je řešíme. Pokud přesahují naše možnosti,

obracíme se s žádostí o pomoc na příslušné instituce. Jsme totiž přesvědčeni, že každý problém má své řešení, které se díky otevřené komunikaci dá nalézt.

Také my, pracovníci ve škole, mezi sebou hojně komunikujeme, pravidelně se společně radíme a hledáme, co bude pro děti nejlepší. Jsme vstřícní. Posilujeme týmového ducha mezi sebou navzájem a pěstujeme si dobrou náladu. A úsměv.

K práci na naplňování vize naší školy zveme všechny, kdo na vzdělávání ve škole participují: děti, pedagogy a další zaměstnance školy, rodiče a zákonné zástupce, zřizovatele... Pojďme společně vytvořit spolupracující školu, kde se změna děje díky otevřené komunikaci.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je otevřený a pružně přizpůsobitelný pro práci s dětmi v obou homogenních třídách. Dlouhodobě směřuje k:

- vytváření optimálních podmínek pro všestranný rozvoj dětí;
- předávání a zprostředkovávání základních životních zkušeností prostřednictvím přirozeného procesu učení všem dětem;
- vnímání dítěte jako jedinečné a neopakovatelné osobnosti;
- vhodnému doplňování rodinné výchovy na základě vzájemné spolupráce a komunikace s rodinou;
- spolupráci mezi pedagogy a jejich profesnímu růstu, sebevzdělávání se a zajištění moderního přístupu k práci s dětmi.

Při vlastní práci s dětmi se snažíme o jejich psychomotorický vývoj, rozvoj správné výslovnosti a samostatného řečového projevu, rozvoj schopnosti vzájemné komunikace a spolupráce, rozvoj schopnosti samostatně se rozhodnout a za své rozhodnutí zodpovídat, rozvoj schopnosti řešit problémy a uplatňovat své zkušenosti, rozvoj koncentrace pozornosti a volných vlastností k dokončení práce, rozvoj zvědavosti, tvořivosti a fantazie, ohleduplnosti, tolerance a empatie k lidem a přírodě, rozvoj pocitu zodpovědnosti za své zdraví a životní styl a spoluodpovědnosti za životní prostředí a v neposlední řadě o rozvíjení sebedůvěry a sebepoznávání.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Procesy učení uskutečňujeme ve formách individuálních, skupinových, párových, minimálně pak ve formě frontální. Inspirujeme se pojetím projektového učení, které nabízí práci v tematických celcích, a umožňuje tak začlenit a propojovat žádané vzdělávací oblasti. Jsou používány prvky kooperace a týmové spolupráce mezi dětmi. Převládají prožitkové, činnostní, situační a spontánní sociální způsoby učení.

Koutky aktivit nám umožňují věnovat se dětem individuálně i skupinově, nabízí prostor k experimentování, k řešení problémů.

Vzdělávací aktivity jsou střídány pohybovými, relaxačními a odpočinkovými činnostmi.

Poměr spontánní hry a řízených aktivit je v denním programu vyvážený.

Plně respektujeme hlavní formu činností, která je v předškolním věku dítěte tou nej přirozenější, a tou je hra – tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová, taneční, didaktická ve formě individuální, skupinové, frontální, řízené i spontánní.

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). K vytvoření PLPP konkrétnímu dítěti vede pedagogy průběžné sledování vývoje dítěte. O důvodu sestavení PLPP, jeho obsahu a období jeho realizace informujeme rodiče dítěte. PLPP sestavují pedagogové, kteří s dítětem pracují v konkrétní třídě, zpravidla po třech měsících podpory dítěte na základě PLPP probíhá jeho vyhodnocení – pedagogové společně s rodiči vyhodnotí pokroky dítěte a zvolí další postupy výchovně vzdělávacího působení. Pokud jsou pokroky dítěte málo zřetelné a zvolené postupy a metody málo účinné, domluvíme se s rodiči na dalším postupu, který může v první řadě znamenat konzultaci a spolupráci se školním poradenským pracovištěm, poté spolupráci s dalšími odbornými institucemi.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Spolupracujeme především s Pedagogicko-psychologickou poradnou Nový Jičín a Speciálně pedagogickým centrem Ostrava. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávání je třeba ale přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem a byly vytvořeny optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními. Cílem je pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti. Pokud je doporučen individuální vzdělávací plán, opět jej sestavují pedagogové v konkrétní třídě a s jeho obsahem a způsobem práce s dítětem seznamují rodiče dítěte. Jestliže je dítěti doporučena pravidelná speciální pedagogická péče (dále SPP), tuto péči zabezpečuje pedagog s patřičnou kvalifikací. Náplň SPP vychází z doporučení školského poradenského zařízení a probíhá individuální formou.

Mateřská škola zajišťuje také kvalifikovaného asistenta pedagoga, pokud je z doporučení školského poradenského zařízení ve vzdělávání potřebný.

Rozvoj dětí s priznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí. Vždy je nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči těchto dětí, vhodně, citlivě a pravidelně s nimi komunikovat a předávat si vzájemně potřebné informace. Jen tímto způsobem může dojít k pozitivním změnám.

Jestliže se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, je vhodné zapojit do spolupráce školské poradenské zařízení, které pomůže mimořádné nadání konkrétně specifikovat a doporučit optimální postupy práce s dítětem, aby bylo nadání dále co nejlépe rozvíjeno. To vše se děje na základě spolupráce s rodiči dítěte. Do doby, než vyšetření proběhne a škole a rodičům jsou školským poradenským zařízením doporučeny kroky ve vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání zpravidla podle plánu pedagogické podpory. Při potvrzení mimořádného nadání postupujeme podle doporučení školského poradenského zařízení, včetně doporučeného materiálního vybavení, vhodné organizace a dalšího vzdělávání pedagogů.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při zařazení dětí mladších tří let do mateřské školy je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte, domluvit se na průběhu adaptačního období dle možností rodiny i školy.

Děti mladší tří let vyžadují zvýšenou pozornost učitelek, některé z dětí ještě nejsou plně samostatné a vyžadují dopomoc dospělé osoby. Na vzdělávání těchto dětí se může podílet chůva, která může být přijata při počtu dvou dětí. Podmínkou výkonu činnosti chůvy je povinnost splňovat minimální kvalifikační požadavky v souladu s kvalifikací pozice Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky nebo Chůva pro dětské koutky.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Pedagog uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Cíle vzdělávání a klíčové kompetence

Vzdělávací nabídka školního vzdělávacího programu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a následujících rámcových cílů pro předškolní vzdělávání:

1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení;
2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost;
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Směřujeme k základním elementárním klíčovým kompetencím:

- kompetence k učení;
- kompetence k řešení problémů;
- kompetence komunikativní;
- kompetence sociální a personální;
- kompetence činnostní a občanské.

6.2 Integrované bloky

Vzdělávací nabídka je uspořádána do ucelených částí, kterými jsou čtyři integrované bloky: **Člověk, Příroda, Tradice a kultura, Svět kolem nás**. Výše zmíněné cíle a klíčové kompetence, včetně očekávaných výstupů, jsou součástí integrovaných bloků v podrobněji rozpracované podobě. Na jejich základě každý integrovaný blok obsahuje konkrétní vzdělávací nabídku.

Obsahy integrovaných bloků jsou promyšleně sestavené tak, aby byly srozumitelné, užitečné a prakticky využitelné vzhledem k potřebám dětí. Zároveň také umožňují maximální žádoucí propojování během vzdělávání.

6.2.1 Integrovaný blok Člověk

a) Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok Člověk je zaměřen na rozvoj sociálních, emocionálních a fyzických dovedností dětí v kontextu jejich vlastní identity, rodinného prostředí a péče o zdraví. Zahrnuje v sobě vše, co se týká lidské bytosti. Seznamuje děti nejen s funkcí lidského těla, ale i s různými fázemi lidského života. Přibližuje postavení člověka v přírodě, ve světě a jeho

úlohu v různých fázích života. Učí děti chránit své tělo i zdraví s ohledem na další lidské bytosti.

b) Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj uvědomění si vlastního těla;
- rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky;
- rozvoj fyzické zdatnosti;
- vnímání všemi smysly;
- rozvinutí poznatků o lidském těle, jeho zdraví a pohybových činnostech;
- podpora tvorby zdravých životních návyků a postojů, jako základ zdravého životního stylu;
- rozvinutí poznatků o zdraví a nemocech;
- posilování dovedností důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody a bezpečí;
- rozvoj komunikativních schopností a dovedností (naslouchání, popis obrázku, vyprávění, porozumění krátkému textu, zapamatování si krátkého textu, zapojení do diskuze);
- podpora tvořivosti a představivosti pomocí výtvarných, hudebních a dramatických aktivit;
- vytváření a rozvoj pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení;
- rozvoj poznání sebe sama, pozitivních citů ve vztahu k sobě;
- vytvoření podmínek pro získání relativní citové samostatnosti (adaptační program mateřské školy);
- rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet pozitivní citové vazby;
- rozvoj uvědomování si svých pocitů, prožitků a následný rozvoj dovednosti je vhodným způsobem sdílet, získat schopnost záměrně řídit své chování, ovládat se;
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, vytvořit podmínky pro rozvoj interakce, spolupráce a kooperace dětí;
- osvojení si obezřetného chování při setkání s neznámými lidmi;
- osvojení si umění požádat v případě potřeby druhého o pomoc pro sebe i pro jiné dítě;
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností;
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi a společností.

c) Okruhy integrovaného bloku – vzdělávací nabídka:

Kamarádi ze školky

Budování vztahů s vrstevníky. Děti se učí komunikovat, sdílet a spolupracovat s ostatními dětmi ve skupině. Oslovují se jménem, na základě seznamování se symboly se učí

zapamatovat si psanou podobu svého jména (v tiskacím písmu) a svou značku. Prostřednictvím slovních her si rozšiřují slovní zásobu a vnímání stavby jazyka (slovo, slabika, počáteční a koncová hláska).

Společné hry a aktivity. Rozvíjení dovedností spolupráce, sdílení a rovnosti při společných hrách a aktivitách. Důraz je kladen na vzájemnou podporu a radost z interakce s ostatními.

Rozvoj sociálních dovedností a empatie. Děti se učí rozumět emocím druhých, vyjadřovat své emoce a vyjít vstříc potřebám ostatních. Podporuje se porozumění a empatie jako základ pro vytváření harmonických mezilidských vztahů.

Já, ty, my

Sebepoznání a poznání ostatních. Děti zkoumají svou vlastní identitu, zájmy, schopnosti a přání. Zároveň se učí rozumět rozdílům mezi nimi a ostatními dětmi ve skupině a respektovat tyto rozdíly.

Porozumění vlastní identitě a jedinečnosti. Podpora sebevědomí a sebeúcty dětí, rozvoj jejich schopnosti vyjadřovat vlastní názory a pocity. Dětem je poskytnut prostor k objevování vlastní identity a uznání své jedinečnosti.

Respekt k individualitě druhých. Vytváření prostředí, kde jsou všechny děti respektovány a uznávány za svou osobnost a schopnosti. Děti se učí respektovat rozdílné názory, zvyky a potřeby ostatních a zároveň vhodným způsobem sdělit ty své.

Rodina

Význam rodiny v životě dítěte. Děti zkoumají různé formy rodiny a význam, který má rodina pro jejich život. Prostřednictvím her a diskusí se učí, jakým způsobem rodina poskytuje podporu, lásku a bezpečí.

Různé formy rodiny a rodinné role. Porozumění různým složkám rodiny a různým rolím, které členové rodiny zastávají. Děti si uvědomují, že rodina může být složena z různých osob a že každý člen rodiny má svou vlastní důležitou roli. Zároveň dokáže sdělit poznatky a názory při popisu obrázku s rodinnou tematikou.

Podpora komunikace a vzájemného respektu v rodině. Děti se učí vyjadřovat své pocity a potřeby, naslouchat a respektovat pocity a potřeby ostatních členů rodiny. Podporuje se otevřená a zdravá komunikace v rodinném prostředí.

Moje tělo

Porozumění základním funkcím lidského těla. Poznávání svého těla na základě všestranných pohybových cvičení a smyslových her. Děti si osvojí poznatky o svém těle, jako jsou názvy částí těla, orgánů, smyslů a jejich funkcích a sdělí tyto poznatky. Podporuje se základní povědomí o tom, jak tělo funguje a jak je důležité o něj pečovat.

Základní hygienické návyky. Učení dětí o důležitosti čistoty a hygieny, včetně mytí rukou, čištění zubů a správných návyků při jídle a oblékání.

Ochrana těla a prevence úrazů. Seznámení dětí s jednoduchými zásadami bezpečnosti a prevence úrazů, jako je opatrnost při hraní, používání bezpečných hraček a respektování bezpečnostních pravidel.

Zdraví a nemoci

Základní povědomí o zdravé výživě. Učení dětí o důležitosti zdravé stravy a vyváženého stravování. Podpora zdravých stravovacích návyků a osvěta o významu ovoce, zeleniny, celozrnných potravin a pitného režimu.

Prevence nemocí prostřednictvím hygieny a bezpečnostních pravidel. Seznámení dětí s jednoduchými preventivními opatřeními, jako je časté mytí rukou, krytí úst při kašli a dodržování bezpečnostních pravidel během her a aktivit.

Porozumění základním zdravotním stavům a jejich léčbě. Poskytnutí základních informací o běžných zdravotních problémech, jako jsou nachlazení, zranění nebo alergie, a jak s nimi zacházet. Podpora empatie a porozumění k nemocným vrstevníkům.

d) Očekávané výstupy:

Dítě:

- usiluje o správné držení těla;
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru;
- ovládá dechové svalstvo při pohybu, zpěvu i verbální komunikaci;
- vědomě využívá své smysly, pomocí nich si všímá a rozlišuje;
- zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s výtvarným a grafickým materiálem, modelovací hmotou, správný úchop psací potřeby);
- zvládá sebeobsluhu a dodržuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (stolování, umývání rukou, pitný režim, oblékání, svlékání, starost o své osobní věci, obouvání, vysmrkání se, povědomí o důležitosti preventivní péče – lékařské prohlídky);
- zvládá jednoduché pracovní úkony a obsluhu (udržuje pořádek, uklízí po sobě);
- pojmenuje části těla, sdělí osvojené poznatky o konstituci lidského těla (pojmenování některých orgánů, části kostry lidského těla, jejich funkce, vývoj těla a jeho proměny v průběhu růstu);
- rozliší, co zdraví prospívá a co ne, má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy;
- má povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí, neohrožuje sebe ani ostatní, má povědomí, na koho se obrátit v případě potřeby pomoci;

- obratně manipuluje se sportovním náčiním a nářadím, hračkami, pomůckami, s běžnými předměty denní potřeby;
- ovládá dech, tempo řeči, vyjadřuje smysluplně myšlenky, pocity, názory a nápady;
- umí vést rozhovor (naslouchat, odpovídat na otázky, vyjádřit se, vyčkat na vyjádření ostatních);
- chápe slovní vtip a humor;
- rozumí slyšenému (reflexe krátkých příběhů), učí se z paměti krátké texty, vědomě si je zapamatuje a vybavuje;
- popisuje situaci (na obrázku či skutečnou), rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, značení apod.);
- sluchově rozlišuje počáteční a koncovou hlásku slova, rozloží slovo na slabiky;
- vytvoří jednoduchý rým;
- pozná jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma;
- projevuje zájem o knihy;
- sleduje očima zleva doprava;
- záměrně se soustředí na činnost a její dokončení;
- dokáže se na určitou dobu odloučit od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory;
- zapamatuje si jména ostatních dětí ve třídě, oslovuje je jmény, vytváří si kamarádské vztahy;
- pozná napsané své jméno a svou značku;
- respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla;
- uvědomuje si příjemné i nepříjemné pocity a vhodným způsobem je vyjadřuje, sdělí;
- respektuje autoritu učitele, komunikuje s ním vhodným způsobem, komunikuje s druhým dítětem;
- rozumí běžným projevům vyjádření nálad a emocí;
- chápe, že ne všichni jsou stejní, respektuje potřeby jiných dětí a uplatňuje své potřeby a přání s ohledem na druhého;
- uplatňuje základní návyky společenského chování (pozdraví, poděkuje, požádá, vezme si slovo, nechá druhé dokončit sdělení, požádá o pomoc, rozloučí se);
- začlení se do třídy, respektuje rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí ze třídy;
- brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.;
- zachází šetrně s pomůckami denní potřeby, hračkami, knížkami a svými osobními věcmi;
- bezpečně se orientuje ve známém prostředí (mateřská škola, okolí mateřské školy).

6.2.2 Integrovaný blok Příroda

a) Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok Příroda umožňuje dětem objevovat různé aspekty přírody a porozumět vztahům mezi živými a neživými prvky prostředí. Pomáhá rozvíjet jejich smyslové vnímání, pozorovací schopnosti a zájem o svět kolem sebe, budovat jejich vztah k přírodě a uvědomovat si vliv, který má na jejich každodenní život.

b) Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj užívání všech smyslů;
- rozvoj pohybových schopností, zdokonalení dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky;
- osvojení a prohloubení poznatků o počasí, jeho proměnlivosti, ročních obdobích, živé i neživé přírodě;
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností;
- posílení přirozených poznávacích schopností (zvědavost, zájem o objevování a radost z něj);
- rozvoj předmatematických představ;
- vytvoření základů pro práci s informacemi;
- kultivování mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání;
- rozvoj pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě;
- tvorba prosociálních postojů (citlivost a respekt vůči živé i neživé přírodě);
- rozvoj poznatků o činnostech a změnách způsobených lidskou činností, které mohou prostředí chránit a zlepšovat, či naopak poškozovat a ničit;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách;
- podpora schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám;
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou;
- tvorba základů pro práci s informacemi;
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému);
- rozvoj paměti a pozornosti (z bezděčného pozorování k úmyslnému);
- osvojení si základních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

c) Okruhy integrovaného bloku – vzdělávací nabídka:

Počasí

Poznávání různých druhů počasí. Děti se učí rozlišovat a pojmenovávat různé typy počasí, jako jsou slunečno, oblačno, déšť, sníh, vítr atd.

Pozorování změn v počasí. Děti si všímají, jak se počasí mění během dne a v průběhu ročních období, zkoumají příčiny těchto změn.

Roční období, vnímání času

Poznávání charakteristik jednotlivých ročních období. Děti se učí rozlišovat a popisovat charakteristické znaky jara, léta, podzimu a zimy, jako jsou teplota, délka dne, povaha vegetace a změny v přírodě.

Aktivity spojené s jednotlivými ročními obdobími. Děti se seznamují s různými aktivitami spojenými s každým ročním obdobím a porozuměním, proč jsou tyto aktivity vhodné pro danou část roku.

Hry a činnosti zaměřené ke cvičením různých forem paměti.

Hry a úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině.

Činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci.

Činnosti podporující vnímání časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem.

Činnosti přibližující časové i logické posloupnosti a souvislosti dějů, příběhů, událostí apod.

Živá příroda

Poznávání rostlin a zvířat. Děti se seznamují s různými druhy rostlin a zvířat, které mohou najít ve svém okolí, učí se pojmenovávat jejich části a charakteristiky.

Porozumění životnímu cyklu. Děti se dozvídají o životním cyklu rostlin a zvířat, včetně zrození, růstu, reprodukce a stárnutí, zkoumají vlivy prostředí na živé organismy.

Aktivní pozorování a činnosti na zahradě (setí, sázení, hrabání, zalévání, jednoduché okopávání a péče o záhonky apod.)

Neživá příroda

Poznávání prvků neživé přírody. Děti se učí pojmenovávat a popisovat neživé prvky přírody, jako jsou horniny, půda, voda, vzduch, slunce atd.

Podpora spontánních, volných her a experimentů s materiály a předměty.

d) Očekávané výstupy:

Dítě:

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů;
- rozumí slyšenému, dokáže samostatně vyjadřovat své myšlenky, nápady, mínění a úsudky;
- dokáže vést rozhovor, učí se nová slova a aktivně je používá, učí se nazpaměť krátké texty;
- záměrně pozoruje, všímá si (nového, změněného);
- pozná a pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno;
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhaluje podstatné znaky, nachází podobné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy);
- vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové věci;
- buduje si pozitivní vztah k živé i neživé přírodě;
- je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě;
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro něj přínosné a zajímavé, pochopitelné a využitelné pro další učení;
- má povědomí o širším přírodním prostředí, jeho dění, všímá si jeho změn;
- rozlišuje aktivity, které mohou krásu okolního prostředí podporovat, a které je mohou naopak poškozovat;
- všímá si nepořádku a škod a upozorní na ně;
- má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, pomáhá pečovat o okolní životní prostředí (dbá o pořádek a čistotu, nakládá vhodným způsobem s odpady, stará se o rostliny, chrání přírodu a živé tvory v okolí);
- účastní se prací na zahradě;
- postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí;
- dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje férově;
- chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívá (porovnává, uspořádá a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla, orientuje se v elementárním souboru cca do šesti, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná více, stejně, méně, první, poslední, vpředu, vzadu apod.);
- chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.);
- chápe elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok);

- orientuje se v prostoru a rovině, částečně se orientuje v čase.

6.2.3 Integrovaný blok Tradice a kultura

a) Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok Tradice a kultura se zaměřuje na pochopení a oslavu různých tradičních svátků a událostí, které jsou součástí kultury a historie společnosti. Celkově lze říci, že tento integrovaný blok je klíčovou součástí vzdělávacího procesu v mateřské škole, která pomáhá dětem porozumět a ocenit kulturní dědictví, tradice a hodnoty, a zároveň podporuje jejich kreativitu, sociální dovednosti a angažovanost ve společenství.

b) Dílčí vzdělávací cíle:

- vedení a formování pozitivních sociálních postojů, posilování dobrých vzájemných vztahů;
- vytváření pohody a příjemného prostředí ve třídě;
- rozvoj jazykových produktivních schopností (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování);
- rozvoj komunikativních verbálních i neverbálních dovedností;
- posilování kultivovaného projevu;
- osvojování si nových slov, jejich aktivní používání, obohacování slovní zásoby;
- tvorba pozitivního vztahu k činnosti, posilování zvědavosti, zájmu o objevení nového a radosti z něj;
- umožnění poznávat sám sebe, posilovat sebedůvěru, samostatnost, rozvíjet sebeovládání;
- rozvoj vytváření kladných citových vztahů, prožívání;
- rozvoj schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit;
- podpora rozvoje prosociálních postojů (sociální citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost);
- rozvoj kooperativních dovedností;
- osvojování si povědomí o mezilidských a morálních hodnotách;
- vytváření základů aktivního postoje ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat;
- vedení k rozvoji společenského i estetického vkusu;
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností;
- rozvoj schopnosti aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny;

- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních postojů ke kultuře a umění;
- rozvoj dovednosti radovat se z každého dne;
- vnímání tradic a rituálů jako součástí života;
- tvorba pro radost druhého a sebe;
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností;
- rozvoj vyjadřování samostatných a smysluplných myšlenek, nápadů, pocitů, mínění, úsudků ve vhodně formulovaných větách;
- rozvoj porozumění slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách);
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření.

c) Okruhy integrovaného bloku – vzdělávací nabídka:

Svátky podzimu

Poznávání změn v přírodě. Děti se učí pozorovat a popisovat změny v přírodě během podzimu, jako jsou barevné listí, teplotní změny a zkracující se dny

Seznamování se s tradicemi podzimních svátků. Děti se učí o různých podzimních svátcích, o jejich významu a o tradicích spojených s nimi.

Mikuláš

Porozumění tradici svátku svatého Mikuláše. Děti se seznamují s tradicí Mikuláše, jeho spojení s darováním dáreků, zkoumají kulturní aspekty tohoto svátku.

Tvůrčí aktivity spojené s Mikulášem. Děti se zapojují do tvůrčích aktivit spojených s Mikulášem.

Vánoce

Porozumění významu a tradicím Vánoc. Děti se seznamují s historií Vánoc, včetně vánočních symbolů, tradic a obyčejů, a prozkoumají význam vánočního období.

Tvůrčí aktivity spojené s Vánocemi. Děti se zapojují do tvůrčích aktivit spojených s Vánocemi, jako je výroba vánočních ozdob, dáreků, příprava a realizace různých dílen, včetně možného zapojení rodičů, dále lze zařadit přípravu vystoupení, besídek, slavností.

Masopust/Karneval

Seznamování se s tradicemi masopustu/karnevalu. Děti se učí o tradicích masopustu nebo karnevalu, včetně nošení masek, průvodů a slavnostních aktivit.

Tvůrčí aktivity spojené s masopustem/karnevalem. Děti se zapojují do tvůrčích aktivit spojených s masopustem/karnevalem, jako je výroba masek a kostýmů na maškarní bály.

Jarní slavnosti – Velikonoce

Porozumění významu a tradicím Velikonoc. Děti se učí o historii Velikonoc, včetně velikonočních symbolů, tradic a rituálů, a prozkoumají význam jarního období.

Tvůrčí aktivity spojené s Velikonocemi. Děti se zapojují do tvůrčích aktivit spojených s Velikonocemi, jako je výroba velikonočních dekorací, vajíček.

Den matek

Oslava matek a mateřství. Děti se učí o významu mateřství, projevují vděk svým maminkám a pochopení pro roli, kterou matky hrají v jejich životě.

Tvůrčí aktivity k oslavě Dne matek. Děti se zapojují do tvůrčích aktivit, jako je výroba dárek, kreseb nebo básniček pro své maminky.

Den rodiny

Oslava rodinných vztahů. Děti se učí o významu rodiny a rodinných vztazích, projevují vděk svým rodinám a rozvíjejí porozumění a respekt k různým rodinným strukturám.

Tvůrčí aktivity k oslavě Dne rodiny.

Den dětí

Děti oslavují svou vlastní identitu a dětství, projevují vděk za své možnosti a možnosti k učení a projevují porozumění k právům a potřebám dětí.

Děti se zapojují do tvůrčích aktivit, jako je pořádání dětských her, soutěží, tvořivých dílen a oslav ve školce.

d) Očekávané výstupy:

Dítě:

- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů;
- zachycuje a vyjadřuje své prožitky;
- rozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých;
- dokáže říct z paměti krátké texty;
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech;
- těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání s uměním;
- zachycuje a vyjadřuje své prožitky, emoce (slovně, výtvarně...);
- spolupracuje s ostatními;
- osvojuje si tvořivý přístup;
- osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí, které je mu blízké, pro ně smysluplné, pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

6.2.4 Integrovaný blok Svět kolem nás

a) Charakteristika integrovaného bloku:

Integrovaný blok Svět kolem nás umožňuje dětem prozkoumávat různé aspekty světa kolem nich, rozvíjet základní znalosti a dovednosti v různých oblastech a rozšiřovat jejich chápání a respekt k rozmanitosti světa. Seznamuje děti s prostředím, které je obklopuje: městem, vesnicí, technickými vymoženostmi naší doby, řemesly, službami, různými obory lidské činnosti – to vše se děti bezprostředně dotýká a potřebují tomu porozumět. Seznamuje děti také se vzdálenějším okolím: cizími zeměmi, světadíly, moři a vesmírnými dálkami.

b) Dílčí vzdělávací cíle:

- seznámení s blízkým prostředím, ve kterém žije;
- seznámení se širším okolím – město, vesnice;
- seznámení s různými obory lidské činnosti, službami, řemesly;
- seznámení s možnostmi dopravy, cestováním;
- budování radosti z poznávání nových věcí;
- vytváření povědomí o planetě Zemi jako o společném domově nás všech, rostlin, zvířat i lidí, a o nutnosti o tento společný domov pečovat;
- vytváření povědomí o jiných světadílech, cizích zemích a lidech tam žijících;
- rozvoj kladného vztahu ke knihám, k umění, vědě a technice;
- uplatňování své fantazie a tvořivosti v literárních, hudebních i výtvarných projevech;
- rozvoj zvědavého přístupu k poznatkům vědy a techniky, rozvoj technické myšlení;
- vedení k prožitku hezkých chvílí s knihou, při poslechu pohádek, čtení;
- realizování vlastních představ a prožitků při hraní divadla;
- rozvoj vnímání kultury, umění, hudby jako nezbytné součásti svého života;
- spoluvytváření příjemného a hezkého prostředí, kde nám bude dobře;
- podporování multikulturní výchovy, úcty k jiným národnostem;
- rozvoj sledování se zájmem literárního, dramatického či hudebního představení, následného hodnocení zážitků, výtvarného vyjádření vlastního prožitku.

c) Okruhy integrovaného bloku – vzdělávací nabídka:

Knihy

Seznámení s různými žánry knih. Pohádky, básničky, obrázkové knížky, učebnice a další.

Podpora čtenářských dovedností. Porozumění textu, rozvoj slovní zásoby, rozvíjení kreativity.

Význam knih pro vzdělání a zábavu. Důležitost čtení a předčítání pro rozvoj dětského myšlení a fantazie.

Činnosti a hry s ilustracemi.

Předčtenářské činnosti s knihou.

Divadlo

Porozumění divadelním žánrům. Seznámení s loutkovým divadlem, pantomimou, vnímat improvizaci.

Tvůrčí dramatické aktivity a hry. Hraní divadelních scének, výroba loutek, kostýmů, scénografie.

Rozvoj schopnosti koncentrace a pozornosti při divadelních představeních.

Hudba

Seznámení s hudebními nástroji: bicí, klavír, flétna, kytara.

Zpěv a rytmika. Rozvoj hudebního sluchu, hudební paměti a rytmických schopností.

Tvořivé hudební aktivity. Vytváření hudebních nástrojů, skládání písní, hudební improvizace.

Poslech a reprodukce písní a skladeb.

Taneční pohybový doprovod spontánní, nápodobou.

Ekologie

Porozumění vztahu člověka k přírodě. Důležitost ochrany životního prostředí.

Recyklace a třídění odpadů. Podpora ekologických návyků a odpovědného chování.

Aktivity v přírodě: procházky, pozorování rostlin a zvířat, sázení rostlin nebo stromků, zkoumání, experimenty, spontánní i řízené hry a činnosti apod.

Doprava

Seznámení s různými druhy dopravy: auta, vlaky, letadla, lodě, kolo.

Bezpečnost v dopravě. Pravidla silničního provozu, základní značení, zrakové i sluchové signály, vybavení cyklisty, používání bezpečnostních pásů.

Doprava a ekologie. Podpora pěší turistiky a cyklistické dopravy, význam veřejné dopravy.

Věda a technika

Experimentování. Provádění jednoduchých vědeckých experimentů a pozorování.

Seznámení s technickými prostředky, elementární seznámení s informačními technologiemi. Možnost doplnění informací pomocí tabletů. Robotické didaktické hračky.

Rozvoj logického myšlení, základy programování, konstrukční hry se stavebnicemi.

Moje město/vesnice

Seznámení s místními institucemi: škola, obchody, pošta, lékař, knihovna.

Poznání okolí. Procházky po městě nebo vesnici, poznávání charakteristických míst.

Ochrana místního prostředí. Podpora úklidů, péče o veřejná prostranství.

Seznamování s elementárními srozumitelnými reáliemi ČR.

Svět a kontinenty

Geografické znalosti. Seznámení s mapou, co je mapa, k čemu mapa slouží. Seznámení s barvami na mapě. Co je pevnina, kontinenty, řeky, moře, oceány.

Multikulturní povědomí. Porozumění různým kulturám, tradicím a jazykům.

Globální povědomí. Přiblížení vzájemného propojení světa.

Vesmír

Seznámení s planetární soustavou. Základní informace o planetách, Slunci, Měsíci.

Astronomická pozorování. Pozorování Slunce, Měsíce, hvězd, planet.

Zájem o vesmírný výzkum. Podpora zvědavosti a zájmu o objevování vesmíru.

Řemesla/povolání

Seznámení s tradičními a moderními řemesly (např. kovář, pekař, malíř, programátor, řidič, lékař, farmář, ošetřovatel zvířat, pěstitel, zahradník, architekt, kuchař, záchranář apod.)

Podpora kreativity a manuálních dovedností, rozvoj jemné motoriky. Výroba vlastních výrobků, modelování, kreslení.

Možnost objevovat vlastní zájmy a schopnosti.

Spontánní hry v rolích.

d) Očekávané výstupy:

Dítě:

- má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním prostředí;
- učí se všímat změn ve svém okolí;
- učí se komunikovat, všímat si druhého a se zájmem navazovat přátelské vztahy;
- učí se být zvědavé, umět klást otázky a směřovat k nacházení řešení;
- zná možnosti poznávání, nové technologie a umí je používat;
- projevuje zájem o knížky, poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film;
- rozlišuje obrazové symboly, sleduje očima zleva doprava, poznává některá písmena, číslice, napsané své jméno;
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku;

- všímá si kulturních a uměleckých podnětů, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky;
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí, vyjadřuje své představy pomocí výtvarných, hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá různé výtvarné techniky a dovednosti;
- je schopné souvisle vyprávět zážitek či příběh;
- učí se nová slova a aktivně je používá;
- bezpečně se orientuje ve známém prostředí;
- zvládá běžné praktické činnosti a pravidelně se opakující situace;
- chová se bezpečně a přiměřeně doma i na veřejnosti;
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit;
- vnímá řád světa, jeho rozmanitost a pestrost;
- vnímá neustálé změny ve svém okolí a má schopnost je přijmout a adaptovat se na ně;
- uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí a možnosti jeho stav ovlivňovat;
- rozlišuje lidské aktivity přírodě prospěšné a naopak škodící;
- má povědomí o existenci cizích jazyků a možnosti se jím naučit;
- má povědomí o odlišnostech a zároveň rovnocennosti jiných kultur;
- je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem.

6.3 Třídní vzdělávací program

Obsah třídního vzdělávacího programu (dále TVP) vychází z integrovaných bloků. TVP je průběžně tvořený tematickými celky. Tematické celky se obměňují s ohledem na aktuální školní rok a další plánované činnosti v něm. Jsou řazeny podle rozumového vývoje dítěte od témat obecných k tématům širším, podrobnějším, které se bezprostředně dotýkají dítěte dle aktuálního období.

Myslíme také na prostor pro zařazení témat a námětů, které vyplynou ze spontánně vzniklých situací, individuálních zážitků či spontánních nápadů a přání dětí. Jednotlivá témata se mohou rozvrhnout i na několik týdnů. Prostřednictvím témat rozvíjíme okruh jejich zájmu. Specifikujeme je podle individuálních podmínek tříd.

Děti jsou brány jako spolutvůrci TVP. Spolu s pedagogy se podílí na takzvaných myšlenkových mapách tematických celků. Cílem je uvědomění si souvislostí. Aktuální myšlenkové mapy jsou v průběhu realizace tematického celku vyvěšovány na nástěnkách tříd. Myšlenkové mapy umožňují všem zúčastněným v procesu učení – dětem, pedagogům i rodičům – ucelený náhled na dané téma.

Vzhledem k homogenním třídám si TVP zpracovává každá třída samostatně.

Avšak tým pedagogů průběžně vzájemně spolupracuje. Dochází tak k důležitému sociálnímu propojení mezi dětmi obou tříd a mnohdy k prolínání stejného tématu.

6.4 Pedagogická diagnostika

Důležitou roli při přípravě tematického celku v TVP má pedagogické sledování vývoje každého dítěte. Uvědomujeme si individuální potřeby a zájmy dítěte, sledujeme aktuální stav jeho vývoje a vzdělávacích pokroků v souvislosti s konkrétními životními a sociálními situacemi.

Vycházíme především z pozorování, rozhovoru, analýzy výtvorů atd. Poznatky zaznamenáváme a spolu s dalšími dokumenty, např. kresbami, pracovními listy, fotografiemi činností průběžně hodnotíme pokroky dítěte.

K průběžným záznamům a vyhodnocování používáme propracovaný soubor Klokanovy kufrů autorky Mgr. Jiřiny Bednářové. Tento systém nám pomáhá dokumentovat pokroky, jeho specifika, zájmy a silné stránky, případně včas pomůže zachytit oslabení, na které se můžeme více zaměřit a podpořit vývoj správným směrem.

Všechny průběžně získané informace a dokumenty tvoří portfolio dítěte. S portfolií dětí aktivně pracujeme. Jsou velkým pomocníkem k třídění poznatků z pedagogického sledování vývoje. Pomáhají nastavit, průběžně kontrolovat a poskytovat zpětnou vazbu vzdělávacích cílů. Jsou důležité i pro evaluaci naší vlastní pedagogické práce.

6.5 Zájmové aktivity

Usilujeme o každoroční nabídku zájmových aktivit pro děti. Tyto aktivity realizují vždy pedagogové mateřské školy, popřípadě spolupracujeme s pedagogy ze základní školy či externími pracovníky. Nabídka vychází ze schopností, zájmů a dovedností vedoucího kroužku, proto mohou být zájmové aktivity každoročně obměňovány. Zájmové aktivity zařazujeme v odpoledních hodinách tak, aby nenarušovaly vzdělávací nabídku během dne. Zájmové aktivity jsou nabízeny vždy k novému školnímu roku a jsou uvedeny v plánu práce mateřské školy pro daný školní rok, na nástěnkách tříd a na webových stránkách školy.

Kromě obměňovaných zájmových aktivit nabízíme každoročně zájmové aktivity pro děti zařazené v povinné předškolní docházce. Tyto aktivity se zaměřují na všestranný rozvoj dovedností a dílčích kompetencí žádaných při nástupu do základní školy. Navazují často na aktivity v řízené dopolední činnosti a pomáhají dětem k úspěšnému školnímu startu. Opět i zde vycházíme z průběžného sledování celkového vývoje dítěte.

6.6 Dílčí projekty a programy

Využíváme a zapojujeme se do nabízených projektů a programů, které se nám svou vzdělávací nabídkou jeví jako smysluplné a obohacují celkové dění ve výchovně vzdělávacím programu naší mateřské školy. Jsou zaměřeny na rozvoj pohybových dovedností dětí, jejich environmentální povědomí, předškolní čtenářskou gramotnost, předmatematickou gramotnost aj.

Spolupracujeme s různými institucemi, které nabízí programy pro děti. Jedná se především o místní Muzeum vystěhovalectví, které nabízí programy zaměřené na uvědomění si kulturních a krajových tradic, Místní knihovnu, Městskou knihovnu ve Frenštátě pod Radhoštěm, různé divadelní a jiné kulturní společnosti. V nabídce se snažíme o maximální pestrost.

Jeden z dlouhodobých pohybových projektů je celorepublikový celoroční projekt nazvaný Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky. Jeho prostřednictvím se děti učí vnímat pohyb jako přirozenou součást svého života, a to díky kladné motivaci. Při všech aktivitách je provází postavičky zvířátek. Vhodně, ale hlavně přirozeně se nám daří jeho náplň průběžně začleňovat do tematických celků.

Dětem ve věku od čtyř let nabízíme možnost se během roku zúčastnit kurzu plavání, který realizujeme ve spolupráci s plaveckou školou v blízkém okolí, a kurzu lyžování, který realizujeme ve spolupráci s lyžařskou školou s jejich instruktory lyžování. Uskutečnění lyžařského kurzu je závislé na sněhových podmínkách v aktuálním školním roce.

Vytváření vlastních školních projektů vychází z aktuálních dovedností pedagogů. Některé projekty bývají realizovány v rámci jedné třídy, jiné sdružují děti z obou tříd. V současnosti se snažíme inovovat vzdělávání zapojením odborníků, oceňujeme především zapojení odborníků z řad rodičů.

Realizace aktuálních projektů v daném roce a zapojení školy je vždy uvedeno v celoročním plánu práce mateřské školy.

7 Evaluační systém

Hodnocení školy se uskutečňuje jako vlastní hodnocení a hodnocení Českou školní inspekcí, případně zřizovatelem. První z nich lze chápat jako hodnocení vnitřní, interní, druhé pak jako hodnocení vnější, externí.

Vlastní hodnocení školy probíhá uvnitř školy a jeho výsledky slouží jako podklad pro zpracování výroční zprávy, zjišťování výchozího stavu a vlastních potřeb školy pro plánování jejího dalšího rozvoje, případně zjišťování zpětné vazby v procesu plnění některých dílčích cílů aj. Interní hodnocení může být prováděno buď pracovníkem školy, nebo osobou zvnějšku.

Vlastní hodnocení chápeme jako nikdy nekončící proces neustálého reflektování stávající situace, zjišťování kvality a nedostatků, jejich následného odstraňování a zavádění změn ke zvyšování kvality. Lze k němu využívat různé metody a nástroje dle aktuální situace a smyslu evaluace tak, aby jejich výběr pomohl získat výsledky potřebné pro rozvoj školy.

Možné metody a nástroje jsou: dotazování (ústní, písemné), pozorování, rozhovor (individuální, skupinový), rozbor dokumentace, SWOT analýza, diskuse, anketa, brainstorming, myšlenková mapa, sebehodnocení vedení školy, učitelů, žáků aj.

Mezi pedagogy (případně všemi zaměstnanci školy) lze využívat především těchto evaluačních nástrojů:

- SWOT analýza provedená mezi zaměstnanci (pedagogy) školy – zpravidla jednou za tři roky;
- anketa pro pedagogy zaměřená na kulturu školy (hodnocení vedení a řízení školy, podpory profesního rozvoje pracovníků, klimatu a wellbeingu) – zpravidla jednou za tři roky;
- individuální hodnotící pohovory zaměstnanců s ředitelkou, popřípadě vedením školy – průběžně.

Součástí vlastního hodnocení je také vyhodnocování školního vzdělávacího programu, zda:

- respektuje hlavní zásady tvorby ŠVP formulované v RVP PV;
- respektuje vzdělávací obsah i podmínky dané RVP PV;
- podává jasný a ucelený obraz o mateřské škole, o způsobu a formách její práce a poskytovaném vzdělávání;
- vychází z vize směřování a postupného rozvoje mateřské školy v souladu s podmínkami konkrétní mateřské školy;

- představuje konzistentní celek, nikoliv soubor izolovaných a nenavazujících skutečností, a je tak dokladem promyšlené, cílevědomé a vzájemně provázané práce;
- pomáhá učitelům rozvíjet pedagogický styl a strategie odpovídající integrovanému přístupu ke vzdělávání;
- obsahuje promyšlený systém vnitřní evaluace a pedagogické diagnostiky, včetně forem, časového plánu a zodpovědnosti, kritéria průběžného vyhodnocování jsou jeho vlastní součástí;
- obsah vzdělávání ztvárňuje do podoby umožňující dosahovat vzdělávacích cílů;
- sjednocuje to podstatné, ponechává učitelům dostatek volného prostoru k tvořivosti a individualizaci vzdělávání;
- je zpracován tak, že mu učitelé rozumějí a mohou z něho při tvorbě TVP dobře vycházet;
- obsahuje dohodnutá pravidla chování a jednání;
- je zpracován jasně, přehledně; srozumitelně, kulturní formou, obsahuje informace podstatné pro představení a hodnocení školy a jejího vzdělávacího programu;
- počítá se spoluprací s vnějšími partnery;
- je otevřeným dokumentem umožňujícím další rozvoj školy a zkvalitnění vzdělávání.

Na vyhodnocování školního vzdělávacího programu se podílí všichni učitelé školy a zodpovídá za něj ředitelka školy.

Závěry z pedagogické diagnostiky, promyšleného sledování a vyhodnocování pokroků v rozvoji a učení dětí, jsou projednávány pedagogickou radou, včetně určení případné možnosti jejich podpory. Za účelem konzultace se pedagogové rovněž mohou obrátit na pracovníky školního poradenského pracoviště.

Z pohledu vedení školy je rovněž vyhodnocována pravidelná kontrolní a hospitační činnost. Se závěry hospitační činnosti jsou hospitovaní pedagogové seznamováni v rámci pohospitačního rozhovoru, při němž jsou stanovena doporučení pro jejich další práci. S obecnými závěry hospitační činnosti jsou pedagogové seznamováni na pedagogických radách či na jednáních metodických orgánů. Na základě vyhodnocení těchto závěrů jsou stanovena doporučení pro práci a další dílčí cíle rozvoje školy v pedagogické oblasti.

Podporou pro pedagogickou práci jsou i vzájemné hospitace pedagogů, které probíhají na základě vzájemné dohody pedagogů. Zde jsou formulovány především silné a inspirativní stránky z navštívených hodin, jež může pedagog, který vzdělávání navštívil, využít ve své další práci.

Do autoevaluace jsou zahrnováni dle potřeby také další aktéři vzdělávání: zákonní zástupci, zřizovatel.

Zákonní zástupci se na vlastním hodnocení školy podílí prostřednictvím anket pro rodiče, které škola využívá zpravidla jednou za tři roky. S podněty, návrhy na zlepšení a připomínkami se mohou obracet na všechny pracovníky školy, případně na ředitelku školy či další členy vedení školy.

Zřizovatel je průběžně informován o činnosti školy, podílí se na plánování, zejména v oblasti materiálně-technického zabezpečení výuky a postupné modernizace školy.

Dalším podkladem pro vyhodnocení práce školy je průběžná analýza školní dokumentace a zhodnocení jejího souladu s aktuálními legislativními předpisy.